

Redacția, Administrația
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Anunțurile se primesc
la redacție sau la
Biroaurile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Laborate mai primăv. în Viena
S. Kossuth, H. Schalk, A. Vogler (Otto
Kas), H. Schalk, Alois Herold, M.
Duka, A. Oppalik, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, K.
K. Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dobbe; în Hamburg: A. Bismar.
Prețurile inserțiilor: o serie
parcoul pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 16 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU XVI

„Gazeta” este în Aă-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaris.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 5 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru Românii și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 26 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 6 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 248.

Brașov, Marți-Mercuri, 10 (22) Noembrie

1893.

Brașov, 9 Noembrie v.

Vicespanului dela Făgăraș, care în zilele trecute a dat alarmă, că patria este în pericol, deoarece Românii stau să o înghiț, îi dă acuma spanul stăpânilor să-i o țepănă lovitură cu piciorul.

Firesce, puternicilor din Budapesta nu le poate conveni, că câte un vicespan obscur din Ardeal se crede chemat a le da sfaturi cum să salveze țera, când ei, după a loră părere, nu facă alta și nopte decât a lucra pentru sa-lutea ei.

A și trebuit să și audă grele împutări vicespanul Kapocsanyi Mor, care în zelul său de a scăpa Ardealul din ghiarele Românilor, a mers până a deveni colaboratorul fôiei extreme „Egyetértés”. I-o spune „Pester Lloyd” clar și limpede, că politica de naționalitate nu-i de nasul lui, că are să și vedă de trebă și să nu s'amestece în politica celor dela guvern, căci aceștia știu mai bine ce au să facă, decât să aibă lipsă de sfatul funcționarilor unguți administrativi din Ardeal.

Până aici turburarea stăpânilor, din cauza zelului neoportun, ce-l desfășură slugile lor de prin comitate, este o cestiune de certă canică între ei și îi privește numai pe ei. Dér „Pester Lloyd” mai atinge totodată și alte cestiuni, ce ne interesează direct și pe noi.

Fôia guvernamentală vine și constată înainte de toate, că motivul de căpetenie, care îndemna pe puternicii comitatelor din Ardeal de a ațîța în contra Românilor, declarându-i de elemente suspicioase, este considerația la „pâna, ce ar voi mai bine să-o mănânce ei înșiși”.

Acesta este un adevăr, la care n'avem să adăgem nimic. Numai concluziunile, ce le face fôia guvernamentală, nu le putem nici decum admite. Căci a presenta cestiunea română ca o cestiune de func-

țiuni poate să fiă espedientul cel mai comod pentru cei dela putere, dér nu corăspunde realității.

Dovadă că nu este așa, cum pretinde „P. Lloyd” sunt însăși espunerile acestei fôii, care recunosc, că poporul român e nemulțumit și că cauzele acestei nemulțumiri sunt multe și varie; recunosc că una din cauzele principale este, că administratorii nu știu limba celor dela administrație și nu se pot înțelege cu ei.

Ei bine, întrebăm, cine poartă vina, că lucrurile stau astfel, nu sistemul de guvernare însuși? Nu mai este dér cestiune de funcțiuni.

Să mergem însă mai departe. Totu „P. Lloyd” recunosc că masele poporului român sunt nemulțumite din motive economice. Nu se face nimic pentru a veni în ajutor agriculturii, ce se luptă cu mară miserii, și țeranii români se vedă scurtați, apesați și nedreptățiți pe totă linia.

Este și acesta o cestiune de funcțiuni? Și „P. Lloyd” n'a atinsă nici măcar a de cea parte din cauzele nemulțumirii, cari toate sunt neaternătoare de cestiunea de România sunt și nu admisi la posturile administrative.

Din însăși espunerile lui „P. Lloyd” rezultă dér tocmai contrariul dela ceea ce susține în privința caracterului cestiunii române.

Mai rezultă din ele, că guvernul n'are de gând a introduce provisoric administrația de stat mai întâi în Transilvania. N'o voiesce acesta din motive de oportunitate politică, căci atunci ar avă să poarte în două rânduri aceeași luptă cu municipalității și măsura excepțională pentru Ardeal ar mâna apa numai pe mōra Românilor ardeleni separatiști.

În fine mai relevăm o mărturisire importantă a fôiei guvernamentale, care i-a scăpat din condei și la care ne vom provoca la timpul său, de câte ori va fi vorba

de rezolvarea cestiunii române. Ea constată adevă, că „mulțumirea Românilor din Ardeal este foarte bine compatibilă cu existența statului român vecin”.

Quod bene notandum!

„Pest. Lloyd” despre adunarea dela Făgăraș.

Nu putem trece cu vederea un articol de fond al lui „Pester Lloyd” de Duminecă, 19 Noembrie, în care își dă părerea sa asupra isprăvilor vicespanului Kapocsanyi Mor în congregația comitatului Făgăraș. Eată ce dice numita fôia:

„Unanim și cu mare însuflețire s'a luat de curând, în sala comitatului din Făgăraș, hotărîrea, că patria este în pericol, pentru-că toți Românii nutresc intențiuni de înaltă trădare, și că prin urmare acel municipiu, după ce a așteptat în zadar dela guvern și dela parlament o acțiune de scăpare, vine acuma și și încarcă umerii săi slabi cu greaua problemă de-a delătura pericolul amenințător. Politicii scurtă vechitori dela Făgăraș încep a trage clopotul de alarmă: „Patria este în pericol! Și pentru ca să nu ne pierdem tot curajul față cu această scire, ne-au liniștit mari politici dela Făgăraș: „dér de ce veți fi isteți, se va pute delătura încă totă nenorocirea”. Și gândul lor salvator a fost, că administrația de stat, cu care cei din Ungaria n'au să se grăbescă, să se introducă imediat în Transilvania.

Insuși vicespanul a eșit în publicitate și a arătat, cum își inchipuesce el și soții săi opera de scăpare, care din partea celorlalți Unguri de sigură că numai din lipsă de pricepere n'a fost destul de apreciată. Românii în Ardeal, dise el, sunt de tot molipsiți de ideile irredentiste și vina o poartă numai regatul independent al României, care prin năsuințele sale de unificare națională, irită mereu și sistematic poporația de dincoace. În Transilvania fiă-care Română tinde pe față, ori în ascuns, de a răsturna urgisitul jug maghiar, și de aceea cestiunea română nu se mai poate rezolva prin concesii pe

tărîmul administrației, ba nici chiar prin încuviințarea întregului program dela Sibiu. De aci deduc marii politici dela Făgăraș, nu că statul român ar trebui să fiă șters de pe fața pământului, ci că pentru Transilvania trebuie imediat să se decreteze administrația de stat.

Acosta poate să fiă dîș cu intenție foarte patriotică, dér lucrul este cugetat în mod foarte nelogic: Mai întâi nu este adevărat, că Românii din Ardeal ar fi încurcați în mrejele irredentiste. Ceea ce se spune despre puterea absolută a Ligei culturale române în Transilvania, este o minciună neghiobă; acesta se știe foarte bine aici în Budapesta la guvern și și în alte locuri, și de ce nu o știu cei din sa-lele comitatelor ardeleni, ei ar trebui să se informeze înainte de-a se decide dea mâna, prin lățirea acestei fabule, apa pe mâna irredentei române. Adevăr este, că în sinul poporației române din Ardeal domnesce o nemulțumire, ba în parte chiar și amărăciune; dér trebuie să se deosebescă între malcontenții țeran și între aceia din clasele inteligente. Ce privește pe cei din urmă, isvorul amărăciunii lor este, că se știu eschiși și susținuți de societatea maghiară a patriei lor restrinse. Se pretinde dela ei, ca să se apropie în privința socială de rassa domitoare, ba să se amalgamizeze cu acesta, dér tot-odată ei se vedă respinși prin suspiciune și prin defavoruri. Ca ori-ce nedreptate, așa și acesta deșteptă o adăncă nemulțumire, care din ce în ce trebuie să se desvolve mai intensiv, precum și estensiv. Acest contrast social-național se mai înăspresce prin aceea, că o asemenea prosciere este sinonimă cu eschiderea inteligenței române din serviciul administrativ.

Domni oficiali din Făgăraș negă, ce-i drept, că ați cestiunea română ar mai fi o cestiune de posturi. Dér ore într'asta nu este cuprinsă implicite mărturisirea, că ea și după ideile făgărașene a fost mai înainte o cestiune de posturi? Și putem să adăgem cu bună conștiință, că ea este până în ziua de astăzi o asemenea cestiune. Puternicii comitatelor din Ardeal negă, firesce, acesta — din considerare la pâna ce voescă să-o mănânce ei înșiși. Este mai comod de-a respinge pe

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Nevasta judecătorului.

Narațiune, de H. Milke.
(Urmare).

Intr'adevăr, că calfa giuvaergului trimboni a fost condamnat de tribunala penală pentru furt. Fridrichs a prezentat însuși la pertractare. Când sosi în ilu întâmpină Alice iritată și nervoasă.

„Cum a fost? l'ai condamnat?” întrebă ea cu voce slabă.

„Șese luni în închisore. Da, draga mea, legile sunt severe. A călcat în căderea”.

„Șese luni!” Se părea că cuvântul acesta i-a apesat greu sufletul, păre că mișcare mare se petrece în interiorul ei.

„Liniștește-te!” dise el în ton cald, căci a scăpat încă ușor. El a constatat adevă, cum s'a constatat numai acum, că odată pedepsit pentru furtuvel și

se poate înșela omul în cine-va de care-i place — și apoi i s'a socotit furtul lingurilor și al inelului, ca o singură faptă. Eu, ce-i drept, n'am fost înțeles în acesta, dér am trebuit să cedez colegilor mei”.

„Ca o singură faptă, ce însemneză asta!”

El i-a explicat conceptul juridic și ea l'a ascultat cu atenție. Iritațiunea ei dispără într'aceea și ea pută să-l serte rițându.

Trecură câte-va luni. Judecătorul se afla într'o după amăz încă în sala de ședințe a juriului, când unul din servitori îi anunță, că d-l Helbings este afară în coridor și ar dori să vorbească urgent într'o cauză importantă cu d-l judecător.

Fridrichs cunoscea pe d-l acesta după nume. El era proprietarul unuia din cele mai mari magazine de modă ale orașului, a căruia mușterii se recrutau numai din

cele mai distinse cercuri ale societății. El porunci să-i spună acestuia, că la moment îi va sta la dispoziție.

Când se afla față în față cu proprietarul magazinului de modă, îi bătă la ochi iritația vedită a acestora și purtarea lui strania. Negustorul nu voia să iasă cu vorba și-l rugă să mērgă cu el într'o odaiă separată, ca să potă vorbi împreună neconturbați și fără martori.

Judecătorul îi implini dorința și-l duse într'o odaiă separată, ce servea pentru consultare judecătorilor. Nici aici d-l Helbings nu scia cum să începă vorba, el se scusa mereu înainte de a veni la obiect.

„Vreu să dîc, că în prăvălia mea s'a întemplat ceva. Puteți să vă inchipuiți, d-le judecător, că un stăpân nu poate să aibă ochi pentru toate, și calfele, precum și tinerile fete din prăvălia — ei, nu pot omul să jure totdeauna pe cinstea lor”.

„Ți s'a furat, dera ceva?” întrebă judecătorul nerăbdător.

„În adevăr, așa este, d-le judecător. Mi s'au furat mai multe obiecte, și astăzi ărași o dantelă prețioasă. Mai întâi aveam prepusă pe două dintre tinerile mele fete de prăvălia”.

„Eu cred, d-le Helbings, că te-ai îndreptat la o adresă falsă”, îi dise Fridrichs. Nu voiesc mai bine să faci arătare procurorului despre acesta? Servitorul de tribunal te poate conduce la el. Scusă-mă, nevastă-mea m'asteptă acasă”.

Dér neguțatorul îl apucă deodată cu vîgore de braț. „Te conjur, d-le judecător, să mă ascuți. Îți spusei, că am avut prepusă asupra fetelor mele. N'am fost în drept. De căva timp știu știu cine a săvârșit faptul. Eu și prima mea calfa am observat totul prin oglinzi — nu pot să descriu acuma aparatul, d-le judecător, dér este așa cum îți spun”.

„Dér toate acestea se țin de procuror și de judele instructor”, replică Fridrichs, năcăjit că nu mai poate scăpa de neguțator. „Eu numai la pertractare am de-a face cu de aceste”.

Românii apți de oficiu, decâtu de-a avé curagiul invidiei sale pentru pâne și de-a mărturisî pe față, că greșela Românilor înțeleginți nu este, că n'ar fi destul de patriotici și că nisuesc la posturi municipale, cari precum se scie, nu se ocupă prin numirea din partea statului, ci pe calea alegerii prin societatea organizată în jurisdicțiunî.

Malconținții din sînul țărânilor erăși numai în cea mai mică măsură stau sub influința Ligei culturale române. Cunoșcem comitate în Ardeal, cu populațiune covârșitoare română, unde se găsesc fisolgăbirii și notari de cerc, cari nu se pot înțelege cu cei administrați în limba acestora. Cum se se potă dera, ca asemenea amployați să cunoască trebuințele cetățenilor? Cum se-și potă câștiga ei încrederea populațiunii? Avem cunoștință de casuri nu prea vechi, când în Ardeal s'au cauzat turburări grele a ordinii publice, cari au fost provocate numai prin neînțelegeri, adecă prin aceea, că respectivii funcționari n'au fost capabili de-a desfășura poporului scopul salutar al întreprinderii lor oficiale. Astfelu poporul nesciutoru privesce ca vexațiune, ba unii și ca prigonire directă, multe, pe cari ar trebui să le cunoască ca fiindu în interesul binelui său propriu, decât persoanele în funcțiune ar posesede în măsură corăspunzătoare cunoștința limbii lor, firesce că avându și bunăvoință și tactu.

De altă parte nemulțumirea unor păturî estinse ale populațiunii române vine din motive de natură economică. Productivitatea pământului ardelenesc e foarte mărginită și ar trebui dera, ca agriculturii să i se vină în ajutoru, promovându dezvoltarea industrială și spriginându cum se cade industria de casă. Sunt ținuturi întregi în Ardeal, unde populațiunea, ca să nu móră de fôme, se ocupă din vechime cu industria de lemne. Legea de așă a pădurăritului, bună pentru ținuturile bogate ale țerei, are asprimi nesuportabile pentru această populațiune și interesele de viață ale acesteia nu se consideră după cuviință nici atunci, când se dă dreptul de a tăia pădurile erariale. Tote acestea și multe altele pot să apară, pot, ca mici lucruri și totuși nemulțumirea Românilor nu este, decâtu o sumă de simțiri apăsătoare, cari mereu sunt așitate prin cauze, ce une-orî apar neînsemnate. Să nu se uite, că stările, prin cari se nutresc asemenea simțiri, nu datează numai de ieri. De deci de ani ele cresc neimpiedecate și nu este dera mică nemulțumirea, ce s'a adunată în sînul Românilor din cauza lor. Și nu voim să negăm, că în asemenea împregiurări agitațiunea propagandei irredentiste ar pută să prindă rădăcină în inima poporului. Acestu popor simte ne'ndoișu o apăsare grea, câte-odată chiar torturătoare pe terenul economic și administrativ.

Concedem, că introducerea administrațiunii de stat ar fi un mijlocu plin de efectu contra acestei miserie. Dera decât ar

fi adevăratu ce dice resoluțiua făgărășană, că populațiunea română e pătunsă de idei trădătoare, și această o cauză există existența regatului român, atunci n'ar folosi nimic în introducerea administrațiunii de stat. Atunci n'ar fi decâtu o singură soluțiune cu minte pentru cestiunea română: și adecă nimicirea cu puterea a statului român vecin. Dera false, ca și premisele, sunt și conclusionile propunerii de salvare făgărășene. Administrațiua de statu potă să ajute și va ajuta, pentru-că nu Liga culturală română decide asupra sentimentelor și hotărârilor Românilor ardeleni și pentru-că mulțumirea Românilor se potă pune foarte bine în consonanță cu existența statului român vecin. La ceea ce însă nu ne este iertat a ne gândi în nici o împregiurare este introducerea imediată a administrațiunii de stat numai pentru Transilvania. O reforma administrațiunii, dela care așteptăm salutea statului, se fă compromișă prin aceea, că va fi degradată la o măsură excepțională în contra unei naționalități opozante? Și agitatori români, cari își basază totă agitațiunea pe afirmarea, că Transilvania de aceea are lipsă de autonomie, pentru-că nu potă fi administrată după aceleași norme cu Ungaria, nu ar aduce ei — și încă cu ore-care dreptate — înființarea, deși numai provisorie, a unui sistem de administrațiua deosebită pentru Transilvania ca argumentu pentru nisuiințea lor separatiste? Și apoi ce ar fi de politica guvernului unguresc, decât acesta ar intra de două-orî în luptă cu municipalității: odată când ar fi să se introducă administrațiua de stat în Transilvania, și altădată în Ungaria propriă? Vice-spanul dela Făgărășu ar face dera mai bine, decât n'ar mai da alarmă și nu s'ar mai ocupa de salvarea patriei. Acestu domnu are chiă-marea de-a face o bună și punctuală administrațiua. Soluțiunea problemei naționalităților se o lase factorilor chiămați de constituțiua legislațiunii și guvernului.

CRONICA POLITICĂ

— 9 (21) Noemvre.

Intrunirea opozițiunii croate unite, ce a fostu la 16 Noemvre c. în Agram, a avut rezultatu îmbucurătoru. După o consfătuire a ambelor partide, s'a ținutu sara o intrunire publică. Profesorul Brestyensky, alesu președinte alu intrunirii, spuse, că unirea ambelor partide este justificată prin necesități politice și naționale, — Croații sunt amenințați de politica agresivă a popoarelor vecine puternice. Amrus și Folnegovics raportară despre decisiunile intrunirilor de partide, er la urmă secretarul Jakin dete citire următoarelor condițiuni, pe baza cărora se unesc cele 2 partide: 1) cooperarea în comunu pentru afirmarea dreptului de stat și naturalu alu poporului croat în monarchia habsburgică; 2) conlucrarea în comunu pentru unirea și independența țărilor croate; 3) a lucra împreună pentru a introduce în viața de stat

a regatului croat măsuri parlamentare și liberale; 4) a căuta introducerea exclusivă a limbii croate în tote ramurile vieții publice; 5) partidele voru lucra în comunu, la necesitatea unei acțiuni, în contra vre-unei partide din țera, seu din monarchia; 6) ambele partide se angajază a nu contracta, seu a trata vre-o cestiune cu vre-unu guvern seu cu vre-unu însărcinat alu vre-unui guvern, seu cu vr'o altă partidă, seu a lua vr'o decisiune, fără aprobarea comitetului executiv comunu; 7) Unu comitetu executiv comunu este însărcinat cu executarea acestor condițiuni. — Tote punctele a fostu primite cu unanimitate de adunare.

„Budapesti Hirlap“ primesce din cercurile rusesce din Petersburg următoarea scire: Luarea pe neașteptate în posesia statului a celor trei linii ferate principale, este semn evident, că Rusia crede apropiat casul unui răboiu. Mai importantu însă și decâtu acesta este, că la îndemnul Vaticanului, guvernul rusesc va rupe totalu cu politica urmată până acum față de Polonia. Guvernul rusesc însuși s'a convins, că sistemul de până acum nu se mai potă susține într'unu casu de răboiu. Cea mai însemnată reformă, ce se potă aștepta, este, că guvernul civil va fi separat de guvernul militar. Din cauza acestu generalu Gurco se va retrage în curându dela postul seu, lăsându sarcina guvernării civile unui mare duce.

Correspondentul vienesu alu lui „Egyptertés“ comunică acestei foi nisce pretinse enunțațiuni ale nunciului Agliardi asupra atitudinii Majestății Sale monarhului față cu reformele bisericesci. Agliardi se fi dicit, că monarhul a procedat foarte corect, atătu față cu datorita sa de domnitoru constituționalu, cât și față cu obligamentele morale, ce i-se impun regelu apostolicu. Corónă, dise Agliardi, și-a datu consimțământul, ca proiectul despre căsătoria civilă să fi prezentat dietei spre dezbate, numai după-ce a fostu delaturată posibilitatea răboiului civil. De sine se înțelege însă, că concesiunea acesta nu obligă pe regele apostolicu să sancționeze reformele bisericesci la casu, decât camera magnaților le-ar primi neschimbate. Dera așa numita mână liberă regescă nu are în casul acesta, decâtu valoare academică, fiindcă nu se potă nici măcaru presupune, ca camera magnaților să nu modifice proiectele în direcțiua marcată de reprezentantul Austro-Ungariei la Vaticanu. De altmintrelea bărbății de stat unguři, fără deosebire de partidă, voru sci, că ridicându-se la valoare de lege căsătoria civilă, naționalitățile (Români, Sărbii, Slovaci) voru folosi-o, ca punctu de cristalizațiune la opozițiua, și pentru împiedecarea consolidării statului maghiaru. Naționalitățile, după părerea nunciului Agliardi, voru folosi ocazia acesta pentru dezvoltare internă separatistică, între ele și între ideia de stat maghiaru se va

deschide unu nou abis, o ruptură primejdiosă, fiindcă o parte a națiunii maghiare nu va lua parte în lupta contra lor. Din cauza acesta Agliardi crede, că toți trei factorii legislativi ungare voru ajunge la unu rezultat, care va liniști și pe s. scaun din Roma.

Dintre grupul de state ale Americii de Sud, Brasilia ar avé astăzi erăși împăratu. După doi ani de frecări continue, de resvrătiri și revoluții, republica ar fi cădutu. O telegramă din Madridu anunță, că amiralul De Mello ar fi proclamat împăratu alu Brasiliiei pe fiul contelui de Eu. O telegramă mai nouă însă desminte această scire.

SCRIRILE ȚILEI.

— 9 (21) Noemvre.

De-ale fanaticiloru dela Clușiu. Scim, că la Clușiu s'a constituit unu comitetu cu însărcinarea, ca să tipăresc în broșuri vorbirea de acușatiune a procurorului Jeszenszky, rostită cu ocaziunea procesului în contra „Replicii“. Acestu comitetu și-a ținutu Dumineca treoută ședința de încheiere, în care a raportat între altele, că pentru răspândirea acelei broșuri s'au colectat 1200 fl., cari au și fostu de ajunsu, ba încă au mai rămasu atăția bani, ca să se tipăresc în broșuri și nisce articuli ai lui Bartha Miklos, publicat în „Ellenzék“ cu privire la cestiunea de naționalitate. Cu multă supărare „patriotică“, s'a raportat și despre aceea, că fișpanul August Talmann dela Sibiu a retrimis lista golă și fără de nici o observare. Din vorbirea lui Jeszenszky s'au expedit 10,000 esemplare la cele mai cunoscute adrese din Europa. De altă parte „Koloszvár“ spune, că și generalu englesu Buckle, care în timpul de față petrece la Clușiu, ar fi promis, că va lucra pentru răspândirea „celebrissimei“ vorbiri a lui Jeszenszky, er de altă parte va publica în foia conservativă „Standard“ din Londra și unu articulu „informativ“ asupra cestiunii valahe. — De gēba suntu tôte; ținările nu se mai potă masca astăzi prin scrierile unor simbrași!

— 0 —

Falimente mari. O telegramă sosită așă din Sibiu, ne spune, că acolo au falimentat firmele cele mai acreditate din piață: Kabdebo, bancherul și comerciantul Neudwich. Se presupune, că calumnia provocată mai alesu de bancheru va avé urmări cu multu mai desastroasă, ca cea odinioară a fraților Manciu din piața noastră.

— 0 —

Palatul archivelor statului în Bucuresci. În primăvera viitoare se va începe la Bucuresci construirea palatului archivelor statului. Acestu construcțiune va costa două milioane lei. Comisiunea, sub președința d-lui Hașdeu, directorul archivelor, se va pronunța Țilei

Dera D-lu Helbings dădu erăși din capu iritat. „Nu, nu d-le judecătoru, ascultă-mă totuși, te privesce pe d-ta într'o privință. Așa-dera eu și prima mea calfă, am observat amândoi, cine ne-a luat dantele și am observat foarte clar. Și este a doua oră, că am observat o asemenea faptă la respectiva, nu prima oră, trebuie să vi-o spun, ori câtu de greu mi ar căde, că acesta a făcutu o damă, o damă bogată și distinsă“.

„Pe care eu o cunosc?“ întrebă judecătorul mirat.

D-lu Helbings făcu semn afirmativu cu capul. „Da, d-ta o cunosc, d-le judecătoru. Și de aceea am venit să vorbesc cu d-ta despre acestu lucru. Nu-i de înțelesu, dēu, și aș cred că mă înșel, dera decât am observat de două ori, — și n'as dice nimic, decât ar fi lucru de unu preț mai neînsemnat, dera dantela e foarte prețioasă, foarte scumpă“.

„Imi vei spune odată D-le Helbings, cine a fostu acea persoană, pe care o invi-

novătesci, și ce potă face în această afacere?“

Proprietarul magazinului de modă resuflă odată adencu, ca și când ar voi să se îmbărbăteze. „Îți propun, d-le judecătoru, o învoală, ca să-mi despăgubesc simplu prețul obiectelor. Fără îndoială, că soția d-văstră n'a știut ce face —“

„Soția mea!“ Judecătorul făcu unu pasu înderēt și după aceea încrușându-și mâinile, ca și când ar voi să găsească ceva neînțelesu, repetă: „nevasta mea!“

„Da nevasta d-tale. N'as fi creșutu nici-odată posibilu, d-le judecătoru, ca una din cele mai bune și mai distinse cumpărătoare ale mele — dera de sigur e numai o rătăcire, nu e decâtu numai o rătăcire! Eu aș cred, d-le judecătoru, că ar fi bine să arangiamu aici lucrul în tăcere, plătindu-mi d-ta prețul obiectelor, ce le-a luat nevasta d-tale“.

Elu voia se continue în modul acesta liniștitoru, dera judecătorul îl apucă deodată de braț și-lu împinse din odaia în coridorul tribunalului.

„D-lu meu, colo este biroulu procurorului, așteptu să-ți faci arătarea“, dise elu cu voce aspră.

Se întorse apoi și pași grabnicu spre ușa laterală a clădirei, spre a eși pe stradă.

Afară se reversă asupra caselor și a stradelor ultima lumină a unei frumoșe după amieze de toamnă. Pe alea sădită cu pomi mergeau în jos și în sus cetele de plimbători conversându. Unul seu altul dintr'ensu cunoșeau pe judecătoru și-lu salutau, dera fî-care se mira, vedendu, că nu mulțămesc. Așa de serios și pe gânduri nu-lu veduse încă nimeni pe fericitul soțu.

Pentru acesta se părea, că a dispărut de-odată sôrele vieții; numai mecanicesce găsi elu vechiul drumu obicnuitu spre casă. Împărtășirile proprietarului magazinului de modă îl impluse de grôză, sufletul seu rigorosu nu numai condamnă moralicesce ori ce delictu, condamnare susținută prin obiceiul oficiului, dera elu a simțit totdeuna în instinctele inimei sale

ceva, ca o scârbire fizică de totu, ce constituia o violare a preceptelor capitale ale moralei. Și acum se fi comis chiar nevasta lui unu furtu!

Mereu își dicea, că acesta nu potă să aicî trebuie, că se înșelă proprietarul magazinului de modă. El nu se îndoia, că afirmarea lui, că i-s'au furat obiecte, este adevărată, dar alta era fapta și alta făptuitorul. Nu putea să fi fostu de față mai multe cumpărătoare, nu putea să fi schimbată vre-una din ele cu Alice, potă că pentru-că amândou partau haine de aceeași colore? Acestu punct trebuia să fi stabilit și lui îi părea rău acum, că nu întrebese despre acesta pe neguțătoru, ci îl avisă prea grăbitu să plătescă pe calea dreptății.

Alice, a lui o hôtă! Când se gândi la fața ei cea drăgălașă, începură a dispăru îndoilele lui, cari cu tôte astea îl chinaseră și fața lui începă a se însenina. Era simțu o imposibilitate.

(Va urma)

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Noemvre 1893.

Table with exchange rates for various currencies like Banonote rom., Argintu român., Napoleon-d'ori, Galbeni, Ruble rusesi, etc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Noemvre 1893.

Table with stock market rates for Vienna, including Renta ung. de aur, Renta de corone, Impr. sail. fer., etc.

Table with interest rates and other financial data, including Losuri din 1860, Aotii de-ale Banței austro-ungar.

PUBLICAȚIUNE.

Joi în 23 Noemvre 1893

intre orele 3—6 după amedzi, va ține comisia de conscripția a viriliștilor orașului Brașov sedința publică în sala sfatului amesurată art. de lege XXII din 1886 § 33, cu care ocașiă orș și cine pôte vedé listele viriliștilor și eventualu pôte sê reclameze.

Brașov, 9 Noemvre 1893.

Comisia conscrierii viriliștilor.

Gustav Schiel

președinte.

296 1—2.

Arverezoi szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881: LX. törv. cz. 42 §-ban jeltett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1 én 3333. sz. a. kelt igümin. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz 170. §-a értelmében bánatpézoznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerü elismervényát szolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1893 évi augusztus hó 24 ik napján.

299,1—1

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Advertisement for The Mutual Society of Life Insurance, founded in 1843. Text includes: Curată reciprocitate. — Fără acționari. Totu venitul revine celoru asigurați. Celu mai mare și bogatu institutu de bani din lume. Fondulu de asigurare 907 milioane franci. Asigura viața după modalitățile cele mai diferite și mai favorabile. Cu prospecte și cu cele mai bune informațiuni servesece: Subdirecțiunea Ardelenă sên agentura principală locală Brașov, ulița Neagră Nr. 45.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Barszán Juon és neje végrehajthatónak Pascu Susanna végrehajtható szenvedő elleni végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbírószág) területén levő Brassó területén fekvő a brassói 8278 z. tükjvben 7244/1 hrsz. ingatlanra az árverést 400 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a febbe megjelölt ingatlan az 1893 évi december hó 2-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Oct. 1893.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, etc.) and train times. Includes sub-tables for Simeria (Piski), Aradu-Timisora, Ghirisiu-Turda, Sighisora-Odorheiu, Careii-mari-Zelau, and Brasov-Zarnesti.

Nota: Numerii încadrați cu linii gróse însemnează orele de noapte.